PATVIRTINTA
Alytaus „Volungės“ progimnazijos
direktoriaus 2025 m. spalio 2 d.
įsakymu Nr. V-123-(1.2.)

MOKINIŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO ALYTAUS „VOLUNGĖS“ PROGIMNAZIJOJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių maitinimo organizavimo Alytaus „Volungės“ progimnazijoje (toliau – progimnazija) tvarkos aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja mokinių maitinimo ir mokinių nemokamo maitinimo, vykdomo progimnazijoje, reikalavimus.

2. Aprašo tikslas – užtikrinti sveikatai palankią mokinių mitybą, maisto saugą ir geriausią kokybę, kad būtų patenkinti mokinio maisto medžiagų fiziologiniai poreikiai, ugdomi sveikos mitybos įgūdžiai.

3. Maitinimas organizuojamas taip, kad būtų sudarytos sąlygos mokiniams ir bendruomenės nariams gauti šiltą maistą.

4. Mokinių nemokamas maitinimas progimnazijoje teikiamas neatsižvelgiant į jų gyvenamąją vietą. Pakeitus mokyklą, nemokamas maitinimas naujoje mokykloje pradedamas teikti nuo pirmos mokymosi joje dienos. Ankstesnė mokykla vienam iš mokinio tėvų (globėjai, rūpintojai) pateikia sprendimo kopiją, kurią privalu pateikti naujos mokyklos administracijai. Nemokamą mokinių maitinimą progimnazijoje administruojantis asmuo raštu informuoja Alytaus miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrių apie mokinio išvykimą į kitą ugdymo įstaigą.

5. Mokiniams nemokamas maitinimas progimnazijoje teikiamas mokymosi dienomis ir vasaros atostogų metu organizuojamose dieninėse vasaros poilsio stovyklose.

6. Mokiniams, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo programą ir pagal pradinio ugdymo programą pirmoje ir antroje klasėje, progimnazija organizuoja nemokamus pietus, kurie skiriami be atskiro iš mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) kreipimosi, nevertinant gaunamų pajamų.

7. Nemokamas maitinimas skiriamas nuo mokslo metų pradžios iki mokslo metų pabaigos arba pateikus prašymą mokslo metais – nuo informacijos apie priimtą sprendimą gavimo progimnazijoje kitos dienos iki mokslo metų pabaigos.

8. Mokinių nemokamo maitinimo rūšys:

8.1. pietūs;

8.2. maitinimas dieninėje vasaros poilsio stovykloje.

II. NUORODOS

9. Maitinimas progimnazijoje, įskaitant ir mokinių nemokamą maitinimą, organizuojamas Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-11-11 įsakymu Nr. V-964 patvirtintu Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašu (su vėlesniais pakeitimais), Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-11-11 įsakymo Nr. V-964 Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 10 d. įsakymo Nr. V-394 redakcija, 2020 m. rugpjūčio 18 d. įsakymu Nr. V-1862 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymo Nr. V-964 „Dėl vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2019-01-30 sprendimu Nr. T-32 patvirtintu Kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams,

mokinių nemokamo maitinimo mokyklose ir paramos mokinio reikmenims įsigyti tvarkos aprašu (su vėlesniais pakeitimais).

III. SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽIMAI

10. Šiame tvarkos apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:

Pietūs – tai bendrojo lavinimo mokykloje organizuojamas pagrindinis maitinimas. Gali būti laisvai pasirenkami pietūs, nemokami socialiai remtinų mokinių pietūs ir tėvų (globėjų, rūpintojų) išpirkti mokinių pietūs.

Patiekalas – paprastai vienoje lėkštėje patiekiamas vartoti šaltas ar šiltas maistas.

Maisto davinys – lengvai paruošiami arba paruošti vartoti maisto produktai ar patiekalai, kurie išduodami tam tikram laikotarpiui pagal sveikatos apsaugos ministro nustatytas vidutines rekomenduojamas paros normas ir yra supakuoti, kad būtų galima saugiai nešti, vežti ar kitaip transportuoti.

Pridėtiniai cukrūs – gėrimo ar patiekalo gamybos metu įdėta sacharozė, fruktozė, gliukozė, gliukozės sirupas, fruktozės sirupas, gliukozės-fruktozės sirupas ir kitų formų monosacharidai ir disacharidai, taip pat cukrūs, esantys įdėtame meduje, sirupuose, vaisių sultyse ir vaisių sulčių koncentratuose.

Pritaikytas maitinimas – maitinimas, kuris užtikrina tam tikro sveikatos sutrikimo (alergija tam tikriems maisto produktams, virškinimo sistemos ligos ar remisinės jų būklės ir kt.) nulemtų, asmens individualių maisto medžiagų ir energijos poreikių patenkinimą, parenkant toleruojamus maisto produktus, jų gamybos būdą, konsistenciją ir valgymo režimą, ir yra raštiškai rekomenduojamas gydytojo.

Šiltas maistas – tai maistas, patiekiamas kaip karštas patiekalas, iki patiekimo vartoti laikomas ne žemesnėje kaip +68ºC temperatūroje.

Tausojantis maistas – maistas, pagamintas maistines savybes tausojančiu gamybos būdu: virtas vandenyje ar garuose, troškintas, pagamintas konvekcinėje krosnelėje, keptas įvyniojus popieriuje ar folijoje. Tausojantiems patiekalams nepriskiriami tarkuotų bulvių patiekalai. **Valgiaraštis** – patiekiamų vartoti vienos dienos maisto produktų ir patiekalų sąrašas.

IV. MOKINIŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMAS PROGIMNAZIJOJE

11. Progimnazijoje sudarytos sąlygos mokinių maitinimui organizuoti.

12. Maitinimą progimnazijoje organizuoja maitinimo paslaugų teikėjas, parinktas Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

13. Progimnazijos vadovas ir maitinimo paslaugų teikėjas yra atsakingi už mokinių maitinimo organizavimą ir šio tvarkos aprašo įgyvendinimą.

14. Sutartys dėl mokinių maitinimo paslaugų teikimo progimnazijoje, pasirašytos iki šio tvarkos aprašo įsigaliojimo, turi būti peržiūrėtos ir atitikti šio aprašo reikalavimus iki mokinių maitinimo paslaugų teikimo progimnazijoje pradžios.

15. Progimnazijoje kasdien turi būti organizuojami pietūs, kurių metu turi būti sudarytos sąlygos visiems pavalgyti šilto maisto. Pietūs organizuojami per ilgąsias (po 3 ir 4 pamokų, 20 minučių trukmės) pertraukas.

16. Visi pietų metu patiekiami patiekalai turi būti nurodyti valgiaraštyje. Mokiniams sudaryti galimybę pasirinkti iš kelių karštųjų pietų patiekalų ir kelių garnyrų, sudaryti mokiniams sąlygas patiems įsidėti maisto.

17. Už atsinešto maisto saugą ir kokybę atsako mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) pagal įstatymą.

18. Valgiaraščiai, parengti pagal:

18.1. Raminta Bogušienė

„Sveikatai palankus technologinių kortelių ir valgiaraščių rinkinys“ darželiams, mokykloms vaikų maitinimui nuo 1 iki 18 metų. 2017 m.

18.2. Aldona Biciušienė

„Perspektyviniai valgiaraščiai. Technologinės kortelės“ 2018 m.

18.3. Raminta Bogušienė

„Sveiko maisto gamyba“

322 technologinių kortelių, valgiaraščių ir metodinės medžiagos rinkinys. 2022 m.

V. MOKINIŲ MAITINIMO VALGIARAŠČIŲ SUDARYMO REIKALAVIMAI

19. Progimnazijoje valgiaraščiai sudaromi ne mažiau kaip 15 dienų laikotarpiui.

20. Valgiaraščiai turi atitikti šiame apraše išdėstytus valgiaraščių sudarymo reikalavimus.

21. Progimnazijos visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, vykdantis sveikatos priežiūrą progimnazijoje (toliau – specialistas), pagal kompetenciją prižiūri, kad vaikų maitinimas būtų organizuojamas pagal aprašo reikalavimus. Šis specialistas kartą per savaitę pildo Valgiaraščio ir mokinių maitinimo atitikties patikrinimo žurnalą (šio Tvarkos aprašo 1 priedas). Nustatęs neatitikimų, juos užregistruoja Valgiaraščių ir mokinių maitinimo atitikties patikrinimo žurnale, nedelsdamas raštu apie tai informuoja maitinimo paslaugos teikėją, pranešimo kopiją pateikia progimnazijos vadovui bei apie tai praneša teritorinei Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai. Maitinimo paslaugos teikėjas atsakingas, kad nustatyti mokinių maitinimo organizavimo trūkumai būtų pašalinti tą pačią dieną

22. Valgykloje, matomoje vietoje, turi būti skelbiama:

22.1. Einamosios savaitės valgiaraščiai.

22.2. Sveikos mitybos piramidė ar kita sveiką mitybą skatinanti informacija.

22.3. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nemokamos telefono linijos numeris.

Už šios informacijos skelbimą atsakingas mokyklos vadovas ir teikėjas.

23. Valgiaraščiai turi būti sudaromi atsižvelgiant į rekomenduojamas paros maisto medžiagų ir energijos normas vaikams.

24. Valgiaraščiuose prie kiekvieno patiekalo turi būti nurodyta energinė vertė (kcal) ir kiekis (g).

25. Valgiaraščiai turi būti sudaromi atsižvelgiant į progimnazijoje besimokančių mokinių amžių. Skiriamos dvi amžiaus grupės (6–10 metų ir 11 bei vyresnio amžiaus mokiniai). Nesant galimybės sudaryti valgiaraščių abiem amžiaus grupėms, sudaromas vienas valgiaraštis pagal 11 ir vyresnio amžiaus mokinių maistinių medžiagų fiziologinius poreikius, išskyrus pradinio lavinimo mokyklas.

26. Pietų metu turi būti patiekiami karštieji patiekalai: tausojantis patiekalas ir patiekalas, pagamintas tik iš augalinės kilmės maisto produktų. Valgiaraščiuose šie patiekalai ar patiekalas pažymimi žodžiu „Tausojantis“ ir (ar) „Augalinis“.

27. Pietų metu turi būti patiekiami pasirinkti 1–2 tos pačios maisto produktų kategorijos karšti pietų patiekalai (mėsos, paukštienos, žuvies, kiaušinių, ankštinių daržovių, pieno ir pieno produktų) ir angliavandenių turinčių produktų. Prie karštų patiekalų gali būti patiekiama daržovių (išskyrus bulves) ar vaisių garnyras.

28. Tas pats karštas pietų patiekalas neturi būti tiekiamas dažniau nei kartą per dvi savaites.

29. Valgymo metu ant stalų neturi būti padėta druskos, cukraus, pipirų, garstyčių.

30. Mokiniams maitinti negali būti tiekiamos šios maisto produktų grupės: bulvių, kukurūzų ar kitokie traškučiai, kiti riebaluose virti, skrudinti ar spraginti gaminiai; saldainiai;

šokoladas ir jo gaminiai; valgomieji ledai; pieno produktai ir konditerijos gaminiai su glajumi, glaistu, šokoladu ar kremu; kramtomoji guma; gazuoti gėrimai; energiniai gėrimai; nealkoholinis alus, sidras ir vynas; gėrimai ir maisto produktai pagaminti iš (arba kurių sudėtyje yra) kavamedžio pupelių kavos ar jų ekstrakto; cikorijos, gilių ar grūdų gėrimai (kavos pakaitalai); kisieliai; sultinių, padažų koncentratai; padažai su spirgučiais; šaltai, karštai, mažai rūkyti mėsos gaminiai ir mėsos gaminiai, kurių gamyboje buvo naudojamos rūkymo kvapiosios medžiagos; rūkyta žuvis, konservuoti mėsos ir žuvies gaminiai (išskyrus vasaros stovyklų metu ar sudarant maisto paketus į namus); strimėle, pagauta Baltijos jūroje; nepramoninės gamybos konservuoti gaminiai; mechaniškai atskirta mėsa, žuvis ir maisto produktai, į kurių sudėtį įeina mechaniškai atskirta mėsa ar žuvis; subproduktai ir jų gaminiai (išskyrus liežuvius ir kepenis); džiūvėsėliuose volioti ar džiūvėsėliais pabarstyti kepti mėsos, paukštienos ir žuvies gaminiai; maisto papildai, pagaminti iš genetiškai modifikuotų organizmų (toliau – GMO) arba maisto produktai, į kurių sudėtį įeina GMO; maisto produktai, į kurių sudėtį įeina iš dalies hidrinti augaliniai riebalai.

31. Mokiniams maitinti rekomenduojami šie maisto produktai: daržovės, vaisiai, uogos ir jų patiekalai; grūdiniai (viso grūdo gaminiai, kruopų produktai, duonos gaminiai); ankštinės daržovės; pienas ir pieno produktai (raginti pieno produktai, po rauginimo termiškai neapdoroti); kiaušiniai; liesa mėsa (neužšaldyta); žuvis ir jos produktai (neužšaldyti); aliejai; turi būti mažiau vartojama gyvulinės kilmės riebalų: kur įmanoma riebi mėsa ir mėsos gaminiai turi būti keičiami liesa mėsa, paukštiena, žuvimi ar ankštinėmis daržovėmis; geriamasis vanduo ir natūralus mineralinis bei šaltinio vanduo (negazuoti).

VI. KONTROLĖS ORGANIZAVIMAS

32. Progimnazijoje maitinimas organizuojamas pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarybos patvirtintą Rizikos veiksnių analizės svarbių valdymo taškų sistemą. Progimnazijoje už šią savikontrolės sistemą atsakingą asmenį paskiria progimnazijos vadovas įsakymu.

33. Progimnazijos maitinimo paslaugų ir organizavimo kontrolę pagal veiklos planą arba esant būtinumui vykdo Alytaus miesto savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyrius, Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, Visuomenės sveikatos centras, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

VII . MOKINIŲ NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

34. Už nemokamo maitinimo organizavimą progimnazijoje atsako mokyklos vadovas ir direktoriaus įsakymu sudaryta mokinių nemokamo maitinimo koordinavimo darbo grupė;

35. Progimnazijos vadovas ir mokinių nemokamo maitinimo koordinavimo darbo grupė:

35.1. atsako už nemokamo maitinimo paslaugos teikimą;

35.2. atsako už nemokamam maitinimui skirtų lėšų tikslingą naudojimą;

35.3. renka, kaupia duomenis apie nemokamo maitinimo organizavimą progimnazijoje ir teikia pasiūlymus savivaldybės administracijai;

35.4. gavę informaciją, apie pasikeitusias aplinkybes, turinčias įtakos nemokamam maitinimui mokiniams gauti, ar kilus įtarimui, kad pateikta neteisinga informacija arba ji yra nuslėpta, apie tai informuoja savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotą asmenį, priimantį sprendimus dėl nemokamo maitinimo nutraukimo.

36. Progimnazijos vadovas:

36.1. gavęs Alytaus miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus arba kitų savivaldybių Socialinės paramos skyrių sprendimus „Dėl socialinės paramos

mokiniams skyrimo“, įsakymu skiria nurodytiems mokiniams nemokamą maitinimą progimnazijoje.

37. Mokiniai nemokamai maitinami kitą dieną nuo sprendimo gavimo dienos progimnazijoje.

38. Alytaus miesto paslaugų centro buhalteris:

38.1. laiku apskaičiuoja progimnazijai papildomai reikalingas ar numatomas nepanaudoti einamaisiais metais lėšas;

38.2. iki kiekvieno mėnesio 5 d. informaciją apie praėjusį mėnesį nemokamą maitinimą gavusius mokinius, teikia Alytaus miesto savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir finansų skyriaus specialistui.

39. Progimnazijos socialinis pedagogas:

39.1. mokiniams, kuriems maitinimas skirtas vadovaujantis Socialinės paramos skyrių sprendimais, išduoda talonus;

39.2. kiekvienos savaitės pradžioje valgyklos darbuotojai, atsakingai už nemokamą maitinimą, pateikia savaitės mokinių sąrašą, pagal kurį vėliau pildomas internetinis mokinių nemokamo maitinimo registracijos žurnalas;

39.3. savaitės pabaigoje užpildo internetinį mokinių nemokamo maitinimo registracijos žurnalą;

39.4. kiekvieno mėnesio pabaigoje rašo lėšų panaudojimo aktus;

39.5. iki kiekvieno mėnesio 5 d. pildo internetinį mokinių nemokamo maitinimo registracijos žurnalą SPIS sistemoje.

39.6. iki kiekvienų kalendorinių metų rugpjūčio 20 dienos sudaro, patvirtina ir pateikia (tiesiogiai, paštu arba elektroninio ryšio priemonėmis, pasirašytą saugiu elektroniniu parašu) Socialinės paramos skyriui progimnazijos mokinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo programą ar pagal pradinio ugdymo programą pirmoje ir antroje klasėje, sąrašą. Mokinių sąraše nurodo šiuos mokinių duomenis: vardą, pavardę, asmens kodą (jeigu nėra asmens kodo, - gimimo datą), gyvenamosios vietos adresą. Mokiniams nemokami pietūs skiriami nuo mokslo metų pradžios iki mokslo metų ugdymo proceso pabaigos pagal mokinių sąrašą. Jeigu progimnazijoje, kurioje mokinys mokosi, iš mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) ar kitų bendrai gyvenančių pilnamečių asmenų gaunama informacija, kad šios paramos poreikio nėra arba, atsisakius šios paramos, atsirado poreikis ją gauti, progimnazijos administracija apie tai informuoja Socialinės paramos skyrių, nurodydama mokinio vardą, pavardę, asmens kodą (jeigu nėra asmens kodo, - gimimo datą), gyvenamosios vietos adresą ir paramos atsisakymo ar skyrimo datą.

VIII. MOKINIŲ NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMAS EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS, EKSTREMALIOJO ĮVYKIO IR(AR) KARANTINO METU

40. Ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir(ar) karantino metu sustabdžius ugdymo organizavimo procesą progimnazijoje, nemokamą maitinimą gaunantiems vaikams užtikrinamas nemokamo maitinimo teikimas aprūpinant juos maisto produktais Tvarkos apraše nustatyta tvarka.

41. Progimnazijos socialinė pedagogė atsakinga už nemokamo maitinimo progimnazijoje organizavimą ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir(ar) karantino metu:

41.1. peržiūri ir patvirtina mokinių, kuriems paskirtas nemokamas maitinimas progimnazijoje, sąrašus;

41.2. informuoja mokinio, kuriam paskirtas nemokamas maitinimas progimnazijoje, tėvus (globėjus, rūpintojus) apie maitinimo organizavimo sąlygas ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir(ar) karantino metu;

41.3. išsiaiškina, ar visos šeimos pageidauja gauti maisto davinį, nes progimnazijoje nemokamas maitinimas skiriamas ne tik nepasiturinčių šeimų vaikams, bet ir visiems priešmokyklinio ugdymo grupės mokiniams bei pirmokams ir antrokams;

41.4. mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) patvirtinus, kad pageidauja gauti maisto davinį, sudaro mokinių, gausiančių maisto davinius, sąrašus;

41.5. bendradarbiauja su maisto paslaugų teikėju: aptaria maisto davinių išdavimo periodiškumą.

41.6. informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) apie maisto davinio išdavimą pranešimu elektroniniame dienyne ir(ar) telefonu ar kitu būdu. Koordinuoja informacijos dėl maisto davinių išdavimo skelbimą progimnazijos interneto svetainėje;

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

42. Ginčai dėl mokinių teisės gauti nemokamą maitinimą sprendžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

43. Aprašo reikalavimų vykdymą prižiūri progimnazijos direktorius.

44. Tvarkos aprašas skelbiamas progimnazijos internetinėje svetainėje.

_____